

Kiwa Inspecta HAKUOHJE	Nostolaitetarkastajat		
Henkilösertifiointi		2020-10-16	Sivu 1 / 9

Tämä ohje astuu voimaan 1.1.2021

1 Yleistä

Tässä ohjeessa kuvataan valtioneuvoston asetuksissa 403/2008 ja 1050/2011 mainittujen nostolaitteiden tarkastajien sertifiointikäytäntö, sertifiointin hakeminen ja sertifiointin ylläpito.

Nostolaitetarkastajien sertifiointitoiminta täyttää SFS-EN/ISO/IEC 17024 sertifiointistandardin vaatimukset ja toiminnassa noudatetaan Inspecta Sertifiointi Oy:n toimintajärjestelmää. Sertifiointitoimintoja valvoo sertifiointilautakunta ja nostolaitetarkastajien sertifiointin tukiryhmä.

Sertifiointeja myönnetään kahta tasoa, Taso 1 kattaa pätevyuden suorittaa määräaika- ja käytönottotarkastuksia ja Taso 2 lisäksi perusteellisia määräaikaistarkastuksia. Sertifiointeja voivat hakea kaikki halukkaat, jotka täyttävät sertifiointiedellytykset.

Ohje ja hakemuskaavakkeet ovat tulostettavissa ja ladattavissa Kiwa Inspecta:n kotisivuilta. Käsitelyn nopeuttamiseksi edellytetään, että hakemus tehdään Kiwa Inspectan sivuilta löytyvää hakemuskaavaketta käyttäen ja se lähetetään hakemukseen kuuluvine liitteineen Inspecta Sertifiointi Oy:lle (sähköpostilla, mikäli mahdollista).

2 Pätevyysvaatimukset

Sertifiointiedellytykset koostuvat peruskoulutuksesta, nostolaitetarkastajakoulutuksesta, tarkastajatutkinnosta ja vaaditusta kokemuksesta.

2.1 Koulutusvaatimukset

2.1.1 Peruskoulutus

Tehtävään sopivana koulutuksena pidetään sähkötekniikan, autotekniikan, konetekniikan ja koneenrakennustekniikan alalla tai näihin rinnastettavilla aloilla suoritettuja tutkintoja. Varsinaista peruskoulutusvaatimusta ei kuitenkaan ole, mutta peruskoulutus vaikuttaa vaadittavan kokemuksen määrään. Koulutus tulee osoittaa todistuksilla.

Kiwa Inspecta HAKUOHJE	Nostolaitetarkastajat	
Henkilösertifiointi		

Tämä ohje astuu voimaan 1.1.2021

2.1.2 Nostolaitetarkastajakoulutus

Henkilön täytyy olla suorittanut hakemuksen kohteena olevien nostolaitteiden tarkastamiseen liittyvä lisäkoulutus, jonka sisällön sertifiointielin on hyväksynyt. Koulutuksen tavoitteena on, että tarkastaja pystyy todentamaan määräysten ja laitteiden vastaavuuden ja hänellä täytyy olla kyky arvioida puutteiden turvallisuusmerkitystä ja jatkotoimenpiteiden tärkeyttä esim. onko kyseessä vakava poikkeama, joka pitää korjata välittömästi ennen laitteen seuraavaa käyttöä.

Sertifiointiin edellyttämän koulutuksen voi hankkia koulutusta järjestävän organisaation kursseilla.

2.1.2.1 TASO 1

Pätevyystason 1 koulutuksen kesto on vähintään kolme (3) työpäivää sisältäen ainakin nostolaitteita koskevat määräykset ja säädökset, nostolaitteiden rakenteet ja toimintaperiaatteet, tarkastusvaatimukset ja -käytännöt, tarkastajan velvollisuudet ja vastuut sekä tarkastuksen tekemiseen valmentavia käytännön harjoituksia.

2.1.2.2 TASO 2

Pätevyystason 2 koulutuksen kesto vähintään kaksi (2) työpäivää sisältäen ainakin lainsäädännön perusteellisen määräaikaistarkastuksen osalta, NDT-tarkastustavat, rakenteiden väsymisen ja käytön rasittavuuden arvioinnin perusteet, turvallisuuden kannalta tärkeät kokoonpano-osat, tarkastajan rooli, velvollisuudet ja vastuut, johtopäätökset ja raportointi sekä perusteellisen tarkastuksen tekemiseen valmentavia käytännön harjoituksia.

2.2 Kokemusvaatimukset

Henkilöllä täytyy olla käytännön kokemusta nostolaitteiden suunnittelusta, valmistuksesta tai asennuksesta, huollosta, korjauksesta tai tarkastuksesta. Kokemus täytyy olla ensisijaisesti hakemuksen kohteena olevista nostolaitteista, mutta niihin rinnastettavien laitteiden ja huoltoon, korjaukseen ja asennukseen liittyvä kokemus voidaan ottaa huomioon osana kokemusta sertifiointielimen harkinnan mukaan.

Tämä ohje astuu voimaan 1.1.2021

Vaaditun kokemuksen määrä riippuu peruskoulutuksesta taulukon 1 mukaisesti.

Taulukko1: Vaadittu kokemus on esitetty vuosina

Peruskoulutus	Vaadittu kokemus
Dipl.ins., insinööri, tekniikko	2 vuotta
Ammattikoulu	3 vuotta
Ei alaan liittyvää koulutusta	4 vuotta

Kokemus on osoitettava työtodistuksin tai niihin rinnastettavin selvityksin.

Sertifiointi voidaan hakijan tai työnantajan halutessa tai sertifiointielimen harkinnan mukaan rajoittaa koskemaan vain nostolaitteita, joista hakijalla on koulutusta ja kokemusta esim. tietyn tyyppisiä tai tietyn valmistajan taikka työnantajan nostolaitteita.

Kokemusaikaa arvioitaessa voidaan ottaa huomioon henkilön työskentely nostolaitteiden parissa siten, että jatkuvasti nostolaitteiden parissa työskentelevillä aika voi olla lyhyempi kuin taulukossa 1. Kokemus on osoitettava työtodistuksella, jonka liitteenä on tarvittaessa tarkempi selvitys käytännön kokemuksesta.

Rajoitettussa sertifikaatissa voidaan hakijalta edellytettyä kokemusaikaa lyhentää enintään 1/3 taulukon 1 mukaisesta vaatimuksesta.

2.2.1 Tason 2 kokemusvaatimukset

Pätevyystason 2 sertifiointi edellyttää kokemusta nostolaitetarkastuksista, mikä osoitetaan 24 kuukauden nostolaitetarkastajan sertifiointilla sekä 50:llä tehdyllä määräaikais- ja/ tai käyttöönotto-tarkastuksella.

2.3 Tutkinto

Henkilön on osoitettava nostolaitteisiin liittyvien rakenteiden, säädösten ja määräysten tuntemus sekä kyky suorittaa tarkastustehtäviä. Nämä osoitetaan tarkastajatutkinnolla, johon kuuluu sekä kirjallinen säädöksiä ja määräyksiä koskeva tentti, että käytännön tarkastuksen suoritukseen ja raportointiin liittyviä tehtäviä.

Kiwa Inspecta HAKUOHJE	Nostolaitetarkastajat		
Henkilösertifiointi		2020-10-16	Sivu 4 / 9

Tämä ohje astuu voimaan 1.1.2021

Tutkinto voidaan suorittaa yhdelle tai useammalle nostolaitetyypille tai tasolle. Pätevyysalue määräytyy tutkinnon mukaisesti.

Tutkinnon jälkeen osanottajille ei anneta kysymyksiin oikeita vastauksia tai muuta yksityiskohtaista tietoa materiaalista, vaan vain tieto läpäisemisestä tai hylkäämisestä. Tutkintoon osallistujalle voidaan ilmoittaa yleisesti, millä alueella hänen tiedoissaan tai taidoissaan on puutteita. Hylätyn tutkinnon tai sen osan saa uusia aikaisintaan kahden viikon kuluttua.

Tutkinnossa kokelaan on noudatettava valvojan antamia ohjeita. Kokelas, joka ei noudata ohjeita tai syyllistyy vilppiin, poistetaan tutkinnosta. Kokelas, joka on syyllistynyt vilppiin, saa osallistua uuteen tutkintoon aikaisintaan vuoden kuluttua.

Tutkinnot voidaan järjestää tarkastajakoulutuksen yhteydessä tai erillisinä. Kaikki tutkinnot järjestää tällä hetkellä Taitotalo (AEL-Amiedu Oy).

3 Sertifiointin hakeminen

Sertifiointia varten on hakijan toimitettava Inspecta Sertifiointi Oy:lle hakemus, joka toimii samalla tilauksena. Hakemus koostuu täytetystä hakemusaavakkeesta liitteineen. Näissä on oltava seuraavat tiedot:

- Henkilön täydellinen nimi
- Syntymäaika
- Työnantaja (jos työnantaja maksaa kulut niin myös yrityksen Y-tunnus)
- Yhteystiedot, sähköposti ja laskutusosoite
- Peruskoulutustiedot (oppilaitos, valmistumisaika)
- Kokemustiedot (työtodistukset, joista selviää kokemus yksityiskohtaisesti esim. nostintyyppit/valmistajat)
- Tarkastajakoulutustiedot (lisäkoulutus)
- Tieto tutkinnon läpäisemisestä
- kirjallinen todistus tyydyttävästä lähinäkökyvystä
- Haettava pätevyys ja taso

Kiwa Inspecta HAKUOHJE	Nostolaitetarkastajat		
Henkilösertifiointi		2020-10-16	Sivu 5 / 9

Tämä ohje astuu voimaan 1.1.2021

Hakemisessa käytetään Inspecta Sertifiointi Oy:n kotisivuilta tulostettavaa lomaketta. Hakemusasiakirjoja ei palauteta hakijalle, minkä vuoksi hakemukseen tulisi liittää alkuperäisistä todistuksista kopiot. Työnantajan edustajan on aina vahvistettava hakemus allekirjoituksellaan.

Näkökyvyn todistamiseen riittää ns. Jaeger taulun nro 1 avulla tehdyn testin hyväksytty tulos. Jaeger-1 testissä kokelaan on kyettävä lukemaan Times New Roman N 4.5 tekstiä tai vastaavia kirjaimia (kirjainten korkeus 1,6 mm) vähintään 30 cm etäisyydeltä. Näkökyky vaaditaan vähintään toisesta silmästä, silmälasien kanssa tai ilman. Näkötodistuksesta on selvittävä, kuinka näkökyky on testattu ja siinä on oltava testin tulos.

Sertifiointielin tutkii toimitetun aineiston perusteella täyttääkö hakija sertifiointiedellytykset. Ellei sertifiointia voida myöntää, hakijalle ilmoitetaan, miltä osin hän ei täytä sertifiointiedellytyksiä.

4 Sertifikaatti

4.1 Muoto

Sertifikaatti toimitetaan paperiversiona hakijalle. Inspecta Sertifiointi Oy pidättää täyden omistusoikeuden sertifikaattiin.

4.2 Voimassaolo

Myönnetty sertifikaatti on voimassa 5 vuotta julkaisupäivästä sillä edellytyksellä, että haltija jatkuvasti täyttää sertifiointiedellytykset ja jatkuvaluonteisesti tekee tarkastuksia. Tarkastustoiminnassa ei saa tulla 5 vuoden aikana yli vuoden kestävää katkoa.

Työnantajan on seurattava sertifioidun henkilön toiminnan jatkuvuutta ja fyysistä kykyä toimia tarkastustehtävissä. Työnantajan on myös pidettävä kirjaa sertifioidun henkilön toimintaa koskevista valituksista. Mikäli valitus on senlaatuinen, että se voisi aiheuttaa sertifikaatin peruuttamisen, siitä on ilmoitettava sertifiointielimelle.

Työnantaja on myös velvollinen huolehtimaan tarkastuksessa tarvittavista laitteista ja ohjeista. Mikäli sertifioitu henkilö on samalla itse työnantaja, hän vastaa edellä esitetystä työnantajan velvoitteista.

Kiwa Inspecta HAKUOHJE	Nostolaitetarkastajat		
Henkilösertifiointi		2020-10-16	Sivu 6 / 9

Tämä ohje astuu voimaan 1.1.2021

Sertifikaatti on voimassa vain siinä ilmoitetun työnantajan palveluksessa. Työnantajaa vaihdettaessa sertifikaatti on vaihdettava uuden työnantajan nimiin.

4.2.1 Eettiset säännöt

Työnantaja ja sertifioitu nostolaitetarkastaja ovat molemmat vastuussa siitä, että noudattavat hakulomakkeessa määritetyt tarkastustoiminnan eettisiä ohjeita. Eettiset ohjeet ovat:

1. Tarkastustehtävät on suoritettava ammattimaisesti, turvallisesti, riippumattomasti ja rehellisesti tarkastusta koskevien ohjeiden mukaisesti.
2. Sertifikaattia ja siinä mainittua NT-numeroa voi käyttää vain niiden nostolaitteiden tarkastuksissa, joihin tarkastajalla on sertifiointielimen myöntämä pätevyys/ sertifikaatti.
3. Rajoitettava tarkastustoimintansa vain sellaisiin nostolaitteisiin, joista hänellä on riittävä asiantuntemus.
4. Tarkastuksista laaditut pöytäkirjat on arkistoitava huolellisesti ja niitä on säilytettävä niin kauan, kun sertifiointiin perustuva tarkastustoiminta jatkuu.
5. Pidettävä luottamuksellisena tietoonsa saamat asiakkaiden tai työnantajien kaupalliset ja tekniset tiedot eikä julkista niitä ilman heidän nimenomaista suostumustaan.
6. Työtä ei saa missään olosuhteissa tehdä huumeiden, alkoholin, rauhoittavien lääkkeiden tai muiden vastaavien aineiden vaikutuksen alaisena

Näiden ohjeiden vastainen toiminta saattaa johtaa myönnetyn sertifiointin peruuttamiseen tai pätevyysalueen rajoittamiseen.

Tarkastuksen riippumattomuus on varmistettava jokaisen tarkastettavan laitteen kohdalla erikseen. Riippumattomuuden vaatimus korostuu erityisesti silloin, kun tarkastus koskee tarkastajan oman työnantajan omistamaa tai hallinnassa olevaa laitetta, eikä laitteen kunnossapidosta vastaavan henkilön tulisi tällaisessa tilanteessa suorittaa tarkastusta.

4.3 Uudelleen sertifiointi

Sertifiointijakson päättyessä 5 vuoden kuluttua sertifiointin saamisesta haltijan on osoitettava, että hänen tietonsa säädöksistä ja määräyksistä on ajan tasalla. Osoitus tehdään osallistumalla uusintatutkintoon.

Kiwa Inspecta HAKUOHJE	Nostolaitetarkastajat		
Henkilösertifiointi		2020-10-16	Sivu 7 / 9

Tämä ohje astuu voimaan 1.1.2021

Uusintatutkintoon voi osallistua aikaisintaan 12 kuukautta ennen uudelleensertifiointia. Hyväksytyt tutkinnon jälkeen voi hakea uudelleensertifiointia. Uudelleensertifiointihakemus on toimitettava aikaisintaan 6 kuukautta ennen sertifiointin umpeutumista. Uusi sertifiointijakso alkaa samana päivänä kuin edellinen päättyy, mikäli uudelleensertifiointia haetaan ennen voimassaolevan jakson päättymistä.

Lisäksi arvioidaan tarkastajan edeltävän 5-vuotisjakson aikana tehtyjen tarkastusten asianmukaisuus tarkastuksista laadittujen pöytäkirjojen perusteella.

Uudelleensertifiointin yhteydessä hakijan on toimitettava seuraavat tiedot tai asiakirjat

- hakemuskaavake
- todistus hyväksytysti suoritetusta uusintasertifiointin tutkinnosta
- tiedot mahdollisista haltijan toimintaa kohtaan tehdyistä valituksista
- 5-10 kpl kopioita tarkastuspöytäkirjoista (eri vuosille jakautuen)
- kirjallinen todistus tyydyttävästä näkökyvystä

4.4 Työnantajan vaihtuminen

Sertifikaatin haltijan työnantajan vaihtuessa sertifikaatti on uusittava ja siihen vaihdettava uuden työnantajan tiedot. Sertifikaatin uusimista työnantajan vaihdon johdosta haetaan hakulomakkeella, jossa on oltava uuden työnantajan tiedot.

5 Tietojen julkaiseminen

Sertifiointielin pitää sertifioiduista henkilöistä ja heidän pätevyysalueistaan luetteloa, joka on kaikkien halukkaiden nähtävissä Inspectan kotisivuilla. Hakemusasiakirjat sertifiointielin käsittelee luottamuksellisina.

6 Sertifikaattien peruuttaminen

Sertifioija voi peruuttaa sertifikaatin joko määrääjäksi tai kokonaan.

Kiwa Inspecta HAKUOHJE	Nostolaitetarkastajat		
Henkilösertifiointi		2020-10-16	Sivu 8 / 9

Tämä ohje astuu voimaan 1.1.2021

Ennen sertifiikaatin lopullista peruuttamista sertifiioija pyytää sertifioidulta henkilöltä selvityksen tilanteesta. Sertifiioijan halutessa ja tulkinnanvaraisissa tapauksissa asian käsittely annetaan sertifiointilautakunnalle, joka voi halutessaan ohjata asian käsittelyn sertifiointialueen tukiryhmälle. Lautakunta tai tukiryhmä antaa oman, sertifiointin voimassaoloa koskevan esityksensä sertifiioijalle. Sertifiioija tekee sen jälkeen sertifiikaatin voimassaoloa koskevan päätöksen.

Sertifiikaatin peruuttamisen syynä voi olla

- Merkittävä katkos tarkastustoiminnassa
- Henkilö rikkoo eettisiä toimintaohjeita
- Henkilö ei toimi tarkastustoiminnassaan annettujen ohjeiden, standardien ja menetelmä-kuvauksen mukaisesti
- Henkilön osaaminen tarkastustyössä osoittautuu riittämättömäksi (toistuva virheellinen toiminta)
- Henkilö antaa tahallisesti vääriä lausuntoja tarkastusten tuloksista
- Sertifiointihakemuksen yhteydessä annetut väärät tai harhaanjohtavat tiedot
- Henkilö ei maksa sertifiointimaksujaan
- Henkilö ei ole vaihtanut sertifiikaattiaan uuden työnantajan nimiin ja jatkaa tarkastustoimintaa entisen työnantajan nimissä tämän tietämättä
- Sertifiikaattia käytetään tahallisesti väärin tai harhaanjohtavasti

7 Valitusmenettely

Jos asiakas, joka hakee sertifiointia tai jolle sertifiikaatti on myönnetty, haluaa valittaa sertifiointia koskevasta päätöksestä, sen tulee 14 päivän kuluessa päätöksen saapumisesta toimittaa valitus kirjallisesti sertifiioijalle.

Sertifiointilautakunta nimeää kutakin valitusta varten erikseen puolueettoman, esteettömistä jäsenistä koostuvan valituslautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä.

Valituslautakunnan kokous pidetään 21 päivän kuluessa valituksen saapumisesta. Valittajalle ilmoitetaan vähintään seitsemän päivää etukäteen kokousaika, -paikka ja valituslautakunnan kokoonpano.

Kiwa Inspecta HAKUOHJE	Nostolaitetarkastajat		
Henkilösertifiointi		2020-10-16	Sivu 9 / 9

Tämä ohje astuu voimaan 1.1.2021

Sertifioijan päätös on voimassa valituslautakunnan kokoukseen asti. Kokouksessa sekä valittajalla että sertifioijan edustajalla on oikeus tulla kuulluksi luottamuksellisesti. Valituslautakunnan enemmistöpäätös on lopullinen.

Kielteinen päätös ei poista asiakkaalta oikeutta hakea sertifikaattia uudelleen.

8 Yhteyshenkilöt

Voimassaolevat yhteyshenkilöt löytyvät Kiwa Inspecta:n internetsivuilta osoitteesta:

<https://www.kiwa.com/fi/fi/palvelumme/nostolaitetarkastajat/henkilösertifiointi.yhteystiedot2.pdf>